

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки магістрів

Галузь знань: 24 «Сфера обслуговування»

Спеціальність: 242 «Туризм»

Факультет: «Туризм»

Галузь знань: 01 «Освіта/Педагогіка»

Спеціальність: 017 «Фізична культура і спорт»

Факультет: «Фізичної культури і спорту»

Львів – 2024 рік

Розробник:

Соловйов В. Ф. кандидат педагогічних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки і психології Львівського державного університету фізичної культури ім. Івана Боберського

Протокол від «15» серпня 2024 року № 1.

Завідувач кафедри, доцент _____ Соловйов В.Ф.

**1. Опис навчальної дисципліни
для спеціальності 242 «Туризм»**

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 4	Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»	Нормативна	
	Напрямок підготовки 24 «Сфера обслуговування»		
Модулів - 1	Спеціальність 242 Туризм	Рік підготовки:	
Змістових модулів -1		5-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		10-й	
Тижневих годин: - для денної форми навчання згідно графіку проходження навчальних дисциплін; - для заочної форми навчання згідно графіку проведення сесій.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	30 год.	
		Практичні, семінарські	
		.	
		Лабораторні	
		30 год	
		Самостійна робота	
		60 год.	
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид контролю: залік			

**1. Опис навчальної дисципліни
для спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»**

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 4	Галузь знань: 01 «Освіта/Педагогіка» Напрямок підготовки: 017 «Фізична культура і спорт»	Нормативна	
Модулів - 1	Спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»	Рік підготовки:	
Змістових модулів -1		6-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		11-й	
Тижневих годин: - для денної форми навчання згідно графіку проходження навчальних дисциплін; - для заочної форми навчання згідно графіку проведення сесій.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції	
		14 год.	
		Практичні, семінарські	
		.	
		Лабораторні	
		16 год	
		Самостійна робота	
60 год.			
Індивідуальні завдання:			
год.			
Вид контролю:			
залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Психологія управління» – формування в майбутніх фахівців системи спеціальних знань щодо психосоціологічних підходів у сучасній управлінській парадигмі; оволодіння сучасними психологічними методами ефективного використання людських ресурсів; розуміння психологічних основ системного управління організаціями; набуття вмінь психологічного аналізу внутрішнього й зовнішнього середовища організації і практичних навичок психологічного забезпечення професійної діяльності, прийняття адекватних управлінських рішень для створення належного соціально-психологічного клімату в колективі.

Завдання вивчення дисципліни «Психологія управління»:

- допомогти майбутнім фахівцям усвідомити роль і значущість психологічного підходу в процесі управління;
- ознайомити з найважливішими теоретичними розробками, експериментальними й прикладними дослідженнями вітчизняних і зарубіжних психологів;
- підвищити рівень управлінської компетентності майбутніх фахівців завдяки отримання психологічної підготовки.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- зміст основних понять психології управління;
- предмет та методи психології управління;
- психологічні основи управлінської діяльності;
- психологічні особливості функцій управління;
- соціально-психологічні характеристики організації;
- психологічні особливості особистості управлінця;
- психологічні основи ділового спілкування;
- психологічні особливості управлінського впливу;
- психологічні основи прийняття управлінських рішень;

- психологічні особливості добору кадрів;
- психологічні основи управління нововведеннями в організації;
- психологічні особливості професійного самовиховання керівника.

ВМІТИ:

- аналізувати психологічні особливості управлінської діяльності та встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між ними;
- виявляти основні закономірності управлінської діяльності;
- знаходити адекватні засоби впливу на людську психіку з метою зміни тих чи інших психічних явищ і утворень та оптимальні шляхи розв'язання управлінських задач;
- підвищувати результативність реалізації загальних функцій управління з урахуванням впливу психологічних чинників;
- регулювати поведінку підлеглих і здійснювати саморегуляцію;
- формувати індивідуальний стиль управління;
- використовувати методи вивчення особистості;
- здійснювати ефективний управлінський вплив;
- формувати продуктивні команди з урахуванням психологічних властивостей і міжособистісних стосунків;
- вести ділові переговори;
- складати характеристику ділових та особистісних якостей працівника;
- використовувати різноманітні шляхи підвищення ефективності спілкування;
- складати професіограму;
- оптимізувати умови та режим праці з урахуванням психологічних чинників;
- формувати та підтримувати сприятливий для успішної службової діяльності соціально-психологічний клімат в колективі;
- знаходити ефективні варіанти розв'язання конфліктів в колективі.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет та методологічні основи психології управління.
Психологічні основи управлінської діяльності. Психологічні особливості функцій управління.

Тема 2. Соціально-психологічні характеристики організації.

Тема 3. Психологічні особливості особистості управлінця.

Тема 4. Психологічні особливості управлінського впливу.

Тема 5. Психологічні основи прийняття управлінських рішень.

Тема 6. Психологічні особливості добору кадрів.

Тема 7. Психологія професіоналізму управління.

**4. Структура навчальної дисципліни
для спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Предмет психології управління, основні поняття та методи.												
Тема 1. Предмет та методологічні основи психології управління. Психологічні основи управлінської діяльності. Психологічні особливості функцій управління.	12	2		2		8						
Тема 2. Соціально-психологічні характеристики організації.	12	2		2		8						
Тема 3. Психологічні особливості особистості управлінця.	14	2		4		8						
Тема 4. Психологічні особливості управлінського впливу.	12	2		2		8						
Тема 5. Психологічні основи прийняття управлінських рішень.	12	2		2		8						
Тема 6. Психологічні особливості добору кадрів.	14	2		2		10						
Тема 7. Психологія професіоналізму управління.	14	2		2		10						
Усього годин: 90	90	14		16		60						

4. Структура навчальної дисципліни для спеціальності 242 «Туризм»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього						усього						
	у тому числі						у тому числі						
	л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Предмет психології управління, основні поняття та методи.													
Тема 1. Предмет та методологічні основи психології управління. Психологічні основи управлінської діяльності. Психологічні особливості функцій управління.	18	6		4		8							
Тема 2. Соціально-психологічні характеристики організації.	16	4		4		8							
Тема 3. Психологічні особливості особистості керівця.	16	4		4		8							
Тема 4. Психологічні особливості управлінського впливу.	16	4		4		8							
Тема 5. Психологічні методи прийняття управлінських рішень.	16	4		4		8							
Тема 6. Психологічні особливості добору кадрів.	18	4		4		10							
Тема 7. Психологія професіоналізму управління.	20	4		6		10							
Усього годин: 90	120	30		30		60							

5. Теми лекційних занять

№	Назва теми	Кількість годин			
		стаціонар		заочний	
		ФКіС	Тур.	ФКіС	Тур.
1	Сутність, роль і методологічні основи психології управління.	2	6		
2	Психологія трудового колективу як об'єкта управління.	2	4		
3	Психологічні особливості, авторитет і влада керівника. Стиль керівництва. Психологічні вимоги до особистості керівника.	2	4		
4	Психологічні закономірності управлінського впливу.	2	4		
5	Психологічні особливості прийняття управлінських рішень	2	4		
6	Психологічні особливості добору кадрів	2	4		
7	Професіоналізм керівника як фактор підвищення ефективності управлінської діяльності.	2	4		

6. Теми лабораторних занять

№	Назва теми	Кількість годин			
		стаціонар		заочний	
		ФКіС	Тур.	ФКіС	Тур.
1	Сутність, роль і методологічні основи психології управління.	2	4		
2	Психологія трудового колективу як об'єкта управління.	2	4		
3	Психологічні особливості, авторитет і влада керівника. Стиль керівництва. Психологічні вимоги до особистості керівника.	4	4		
4	Психологічні закономірності управлінського впливу.	2	4		
5	Психологічні особливості прийняття управлінських рішень	2	4		
6	Психологічні особливості добору кадрів	2	4		
7	Професіоналізм керівника як фактор підвищення ефективності управлінської діяльності.	2	6		

7. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин			
		стаціонар		заочний	
		ФКіС	Тур.	ФКіС	Тур.
1	Сутність, роль і методологічні основи психології управління.	8	8		
2	Психологія трудового колективу як об'єкта управління.	8	8		
3	Психологічні особливості, авторитет і влада керівника. Стиль керівництва. Психологічні вимоги до особистості керівника.	8	8		
4	Психологічні закономірності управлінського впливу.	8	8		
5	Психологічні особливості прийняття управлінських рішень	8	8		
6	Психологічні особливості добору кадрів	10	10		
7	Професіоналізм керівника як фактор підвищення ефективності управлінської діяльності.	10	10		

8. Індивідуальні завдання

Орієнтовна тематика рефератів:

1. Сучасні теорії управління.
2. Місце психології управління в системі сучасного соціогуманітарного знання.
3. Управління процесом групового прийняття рішень: американський та японський досвід.
4. Управління групою динамікою в сучасній організації.
5. Створення іміджу керівника.
6. Вимоги до особистості керівника.
7. Стиль керівництва як фактор ефективності управління.
8. Умови ефективності навіювання та переконання як методів управлінського впливу.
9. Психологія стратегічного управління.
10. Психологічні закономірності ділового спілкування.
11. Феномен ділового спілкування і комунікативна компетентність.
12. Шляхи подолання психологічних бар'єрів у персоналу при впровадженні нововведень.
13. Управління інноваційними процесами в організації.
14. Психологічні основи поведінки керівника в конфліктних ситуаціях.
15. Явище маккіавелізму в управлінні.
16. Деструктивна й термінативна поведінка керівника.
17. Умови ефективності колективного управління, його переваги та недоліки.

9. Методи навчання

Проведення лекційних і семінарських занять, індивідуально-консультативна робота, самостійна робота з літературою, в інформаційних мережах, підготовка і презентація виконаних робіт, виконання самостійних завдань. Індивідуально-консультативна робота передбачає взаємодію студентів з викладачем, по-перше, для відробки пропущених занять, співбесід з матеріалу, який не засвоєний студентами чи викликає певні труднощі; по-друге, для контакту зі студентами, які виконують самостійні завдання, проявляють інтерес і здібності до наукової роботи.

10. Методи контролю

Використовується три види контролю: поточний, модульний і підсумковий.

Поточний контроль здійснюється у формі бальних оцінок за різні види самостійної та аудиторної роботи.

Модульний контроль (тематичне оцінювання з модулю) здійснюється на засаді письмової контрольної роботи, яка складається з двох частин: по-перше, тестові питання за змістом аудиторної роботи, по-друге, виконання завдання із самостійного опрацювання певних питань курсу, більша частина яких потребує творчого підходу.

Підсумковий контроль здійснюється за результатами поточного і модульного контролю. Якщо студенти повинні відпрацювати недоліки за навчальними модулями чи мають бажання підняти свій підсумковий бал, наприкінці семестру їм дається можливість зробити це шляхом написання додаткової контрольної роботи, а також складання заліку.

Оцінювання навчальних досягнень студентів, таким чином, здійснюється у вигляді часткової та підсумкової атестації.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	100
10	15	15	15	15	15	15	

T1, T2... T7 - теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
75 - 81	C	задовільно	
68 - 74	D		
61 - 67	E		
35 - 60	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Соловійов В. Ф. Психологія управління: плани семінарських занять. – Львів: ЛДУФК, 2012. – 5 с.
2. Соловійов В. Ф. Психологія управління: методичні рекомендації щодо самостійної роботи студентів. – Львів: ЛДУФК, 2012. – 7 с.

14. Рекомендована література Базова

1. Данчева О.В., Швалб Ю.М. Практична психологія в економіці та бізнесі. – К.: Лібра, 1998. – 270 с.
2. Дзвінчук Д.І. Психологічні основи ефективного управління. – К.: ЗАТ «НІЧЛАВА». – 2000. – 280 с.
3. Дороніна М.С., Григоренко А.М. Психологія управління, частина 1.: Навчальний посібник. – Харків, РВВ ХДЕУ, 1999. – 108 с.
4. Дороніна М.С., Григоренко А.М. Психологія управління, частина 2.: Навчальний посібник. – Харків, Вид. ХДЕУ, 2000. – 96 с.
5. Дуткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління: навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 456 с.
6. Кулініч І.О. Психологія управління: Курс лекцій. – Л.: ВПВ ЛВЦНТЕІ, 2006. – 126 с.
7. Лозниця В.С. Психологія менеджменту: Навч. посібник. – К.: ТОВ «УВПК Екс Об», 2000. – 512 с.
8. Мельник Л.П. Психологія управління: Курс лекцій. – 2-ге вид., стереотип. – К.: МАУП, 2002. – 176 с.
9. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління. – К.: Академвидав, 2003. – 568 с.
10. Савельєва В.С. Психологія управління: Навчальний посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2005. – 320 с.
11. Савчин М., Зимянський А. Психологія управління: тексти лекцій. – Дрогобич : РВВ ДДПУ імені Івана Франка, 2009. – 293 с.

Допоміжна

1. Афанасьєв М.В., Шемаєва Л.Г., Верлока В.С. Основи менеджменту: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / За ред. М.В.Афанасьєва. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2003. – 484 с.
2. Буткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 456 с.
3. Карамушка Л.М. Психологія управління закладами середньої освіти: Монографія. – К.: Ніка-Центр, 2000. – 332 с.
4. Коломінський Н.Л. Психологія менеджменту в освіті (соціально-психологічний аспект): Монографія. – К.: МАУП, 2000. – 286 с.
5. . Конфліктологія / Л.М.Герасіна, М.І.Понов, Н.П.Осипова та ін. – Х., 2002. – 256 с.

6. Кредісов А.І., Панченко Є.Г., Кредісов В.А. Менеджмент для керівників. – К.: Знання, 1999. – 556 с.
7. Крушельницька О.В., Мельничук Д.П. Управління персоналом: Навч. посіб. – К.: Кондор, 2003. — 453 с.
8. Ложкін Г.В., Спасенніков В. В., Комаровська В.Л. Економічна психологія: Навч. посіб. – К.: ВД "Професіонал", 2004. – 304 с.
9. Лукашевич Н.П. Теорія і практика самоменеджменту. – К: МАУП, 1998. – 360 с.
10. Наука управляти: з історії менеджменту. Хрестоматія: Навч. посіб. – К.: Либідь, 1993. – 304 с.
11. Орбан-Лембрик Л.Е. Основи психології управління: Монографія. – Івано-Франківськ: Плай, 2002. – 426 с.
12. Організаційна поведінка: Навч.-метод, посіб. для самост. вивч. дисц. / Л.М.Савчук, Н.Ю.Бутенко, А.М.Власова та ін. – К.: КНЕУ, 2001. – 249 с.
13. Основи практичної психології: Підручник для вузів / В.Панок, Т.Титаренко, Н.Чепелева та ін.: Підручник. – К.: Либідь, 2003. – 533 с.
14. Психологія. Підручник / За ред. Ю.Л.Трофімова, – 3-тє вид., стереотип. – К.: Либідь, 2001. – 558 с.
15. Савчин М. Соціальна психологія. – Дрогобич: Відродження, 2000. – 274 с.
16. Терещенко В.І. Організація і управління: досвід США. – К.: Знання, 1990. – 48 с.
17. Фельзер А.Б. Доброневский О.В. Техніка роботи керівника. – К.: Вища школа, 1993. – 342 с.
18. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Академвидав, 2006. – 488 с.
19. Хоронжий А.Г. Основи соціального управління: Навч. посіб. – Л.: Магнолія Плюс, 2006. – 220 с.
20. Швалб Ю.М., Данчева О.В. Практична психологія в економіці та бізнесі. – К.: Лібра, 1998. – 270 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Баклицький І.О. Психологія праці [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/psihologiya_pratsi_-_baklitskiy_io.
2. Безкоштовний консультаційно-інформаційний тур / Центр управління персоналом. – Режим доступу: <http://center-personal.livejournal.com/82837.html>
3. Кулініч І.О. Психологія управління [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/psihologiya_upravlinnya_-_kulinich_io.
4. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління. 2-ге видання, доповнене ("Академвидав") [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://academia-ps.com.ua/product/203>.
5. Слободянюк А.В., Андрущенко Н.О. Психологія управління та конфліктологія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://posibnyku.vntu.edu.ua/psihol/>.
6. Психологія управління [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.ua/vnz/reports/psychology/10080/>.